

VN/17882/2024-STM-27

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain 22 §:n ja 70 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö kiittää opetus- ja kulttuuriministeriötä mahdollisuudesta lausua varhaiskasvatuslain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi varhaiskasvatuslain (540/2018) 22 § kokonaan, jolloin velvollisuus laatia paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma lakkaisi. Lisäksi ehdotetaan henkilöstön täydennyskoulutuksen raportointivelvoitteen keventämistä siten, että varhaiskasvatuslain 70 §:n 2 momentin kohta 5 kumottaisiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää esityksen tavoitteita kuntien toimintaedellytysten vahvistamisesta ja hallinnollisen työn vähentämisestä kannatettavina. Sen sijaan varhaiskasvatuksen laatua ja yhdenvertaisuutta tukevia rakenteita kuten alueellisen varhaiskasvatussuunnitelman laadintavelvoitetta ei tulisi heikentää etenkin ilman perusteellista vaikutusten arviointia. STM pitää huolestuttavana sitä, että esityksen lapsivaikutusten arviointi on tehty puutteellisesti. STM ei pidä riittävänä perusteena laadintavelvoitteen poistamiselle sitä, ettei vuonna 2023 toteutettujen arviointien mukaan paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma ei ole kaikin osin onnistunut tasalaatuistamaan varhaiskasvatusta. Tämän vuoksi alueellisen varhaiskasvatussuunnitelman laadintavelvoitetta ei tulisi poistaa vaan niiden laatimista ja kehittämistä tulisi jatkaa.

Alueellinen varhaiskasvatussuunnitelma on strateginen asiakirja, jonka avulla konkretisoidaan ja ohjataan kansalliset varhaiskasvatuksen linjaukset kuntaan ja siitä edelleen erilaisiin varhaiskasvatuksen yksiköihin. Se turvaa varhaiskasvatuksen tasalaatuisuutta ja yhdenvertaisuutta, varmistaa varhaiskasvatuslain tavoitteiden saavuttamista, varhaiskasvatuksen laadun turvaamista sekä lapsen oikeuksien ja vanhempien osallisuuden toteuttamista. Varhaiskasvatussuunnitelman laadintaprosessiin osallistetaan vanhemmat ja keskeiset sidosryhmät, joilla on laadintaprosessin kautta mahdollisuus tuoda omat näkemykset varhaiskasvatuksen toteuttamisesta ja kehittämisestä esille. On myös huomioitava, että paikallinen

VN/17882/2024-STM-27

varhaiskasvatussuunnitelma toimii ohjauksen ja valvonnan välineenä myös yksityisten palveluntuottajien järjestämälle varhaiskasvatukselle.

Paikallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa on otettava huomioon yhteistyö varhaiskasvatuksen, opetuksen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten ja muiden 7 § tarkoitettujen yhteistyötahojen välillä sekä luotava tarvittavat yhteistyörakenteet. Alueellisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa on linjattu ja siinä usein laadittu suuntaviivat monialaiselle yhteistyölle kunnan muiden toimijoiden ja sosiaali- ja terveystalvelujen kuten neuvolan, lapsiperheiden sosiaalipalvelujen ja lastensuojelun kanssa. Kiinteä yhteistyö varhaiskasvatuksen ja sosiaali- ja terveystalveluiden välillä on keskeistä lasten ja perheiden pulmien varhaisessa tunnistamisessa ja tuen tarjoamisessa ja antamisessa. Myös tähän alueellinen varhaiskasvatussuunnitelma luo pohjan ja suuntaviivat. Tämän suunnitelman puuttuessa on riski, että varhaiskasvatuksen yhteistyö muiden toimijatahojen kuten neuvolan ja lastensuojelun kanssa jää yksittäisten työntekijöiden ja satunnaisten toimintakäytäntöjen varaan.

Johtaja
osastopäällikkö livarin sijaisena

Taru Koivisto

Hallitussihteeri
erityisasiantuntija Pia Suvivuon sijaisena

Titta Honkala

VN/17882/2024-STM-27

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: